

ſig videregaaende Kundſkaber i en enkelt Retning, ſaa maae de dog erkjende, at der er uendelig Meget, hvort de endnu ſtaaer tilbage, og ſom de endnu have at lære. Det har altid ærgret mig, hvergang jeg er kommen i vore Almueſkoler, og jeg har ſeet, at ſlinkte Dreng, ſom kunde lære ſaa at ſige, hvad det ſkulde være, være ſtolte af de Kundſkaber, de havde, men ſom, naar de ſkulde til at anvende dem i det praktiſke Liv, næſten være forglemte. Unge Mennesker i en Alder af 18, 19 til 20 Aar, ere jo i den Alder, i hvilken Forſængeligheden gjerne søger at spille Meſter, og det er min Anſkuelse, at man burde ſee at bringe ſaadanne Mennesker til den Erkjendelse, at deres Kundſkaber have grumme Lidet at betyde i det praktiſke Liv, og virke til, at de virkelig ſaae Dinene op for, at de endnu have uendeligt Meget at lære. Det er derfor let begribeligt og, troer jeg, ſelvfølgelig, at jeg vil ſtemme for det her gjorte Forſlag; thi derved vil det blive muligt at give Bøndehøiſkolerne nogenlunde rundelige Tilſtud, ſaaledes at de kunne anſtaffe ſig flere og dygtige Lærere, da det nemlig ofte er vanſkeligt at ſaae gode Lærere til at give Underviſning ved diſſe Skoler.

Hvad jeg ogſaa anſeer for et Gode ved Bøndehøiſkolerne, det er, at der kun holdes Skole om Vinteren, og Eleverne ſaaledes om Sommeren kunne blive ved deres Bøndegjerning, thi ſkulde de ſaae Ulyſt til Bøndearbejde, vilde jeg anſee Henſigten med de nævnte Skoler for ganſte forfeilet. Jeg maa, ſom ſagt, anſee det for at være af ſærdels Bigtighed, at Bøndehøiſkolerne fra Ståtens Side erholde ſaadanne Tilſtud, at det bliver dem muligt at forſtaffe ſig flere Lærere, ſaa at der ved Skolen kan blive to eller tre Lærere, da det jo er indlyſende, at den ene Lærer, der arbejder fra Morgen til Aften, ſaa at ſige, maa ſlides op, ſaa at hans Underviſning ikke kan blive ſaa frugtbringende, ſom man børønſte. Jeg mener desuden, at der vil komme flere Skoler, der ville begjære Tilſtud; jeg troer navnlig, at der er nye Skoler, ſom ville forlange et Tilſtud, og at de virkelig fortjene at komme i Betragtning. Endnu er der en Betragtning, ſom jeg troer ikke bør tabes af Sigte, og det er den, at Bøndeforholdene er den talrigeſte Stand

her i Landet, og, da jeg nu troer, at den trænger til Dphlyſning og Dannelse, ſaa kan jeg ikke troe Andet, end at de ærede Medlemmer, der vide at ſætte Priis paa Dannelse og Dphlyſning, ville ſtemme for Forſlaget.

Med diſſe Bemærkninger ſkal jeg paa det Barmefte anbefale Forſlaget; jeg vilde have ønsket, at jeg havde Ordet ſaaledes i min Magt, at jeg klart og tydeligt havde kunnet forklare, at denne Sag virkelig fortjente Underſtøttelse, men jeg har gjort det, ſaa godt jeg har kunnet.

H. M. Peterſen: Jeg ſkal ikke ſtrides hverken med den høitærede Indenrigsminister eller med den ærede Ordſfører om Formene, men det forekommer mig dog, at, naar de Udtalelſer, vi have hørt af den høitærede Indenrigsminister, ſkulle erkjendes for rigtige, ſaa vil Folkethinget efter min Betragtning af den ærede Ministers Dtringer i finantſtel Henſeende ſaae et ligesaa raadgivende ſom lovgivende Udſeende. Det kan dog ikke nægtes, at vi maae have ſamme Ret til at lægge til, ſom til at trække fra, og det har, hvis min Hukommelse ikke ſvigter mig ganſte, ikke ſaa ſange været Tilfældet i de Aar, i hvilke jeg har havt den Ære at ſidde her, at der er blevet lagt til, og jeg troer navnlig, at det har været Tilfældet med Krigsministeriets Budget, ligesom ogſaa med Marineministeriets, dengang vi havde diſſe Budgetter her til Forhandling, og det er udtrykkeligt blevet udtalt af de paagjældende Miniſtre, at, ſkjøndt de ikke havde begjært Summen, vilde de dog, naar Thinget voterede den, med Fornøiſe tage derimod. Jeg troer ikke, at den ærede Ordſfører har været ganſte noiagtig, naar han har henviſt til Ministerens Udtalelſer — jeg mener her den ærede Miniſter for Kirke- og Underviſningsvæſenet —; thi den ſidſtnevnte ærede Miniſters Udtalelſer forekom mig at være ſuldkommen tilfredsſtillende og ſaa ønskelige, ſom vi kunne vente dem fra Miniſterens Standpunkt; naar han ſiger: Vil Folkethinget votere Summen, ſkal jeg med Fornøiſe modtage og anvende den efter bedſte Ævne, forekommer det mig, at man ikke kan forlange Mere. Jeg kan forøvrigt næſten i alt Bæ-